SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1503

av Leila Ali Elmi och Emma Nohrén (båda MP)

Förlängning av den digitala livslängden för uppkopplade produkter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka inom EU för krav på långsiktig kompatibilitet mellan uppkopplade konsumentprodukter, deras operativsystem, applikationer och bakomliggande digitala system och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att konsumenter vid köpet ska få tydlig information om hur länge produktens operativsystem, tillverkarens styrapp och nödvändiga digitala stöd garanteras fungera med produkten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En uppkopplad produkt kan fungera utan några tekniska fel men ändå förlora de funktioner som konsumenten köpte den för. En smart-tv från 2018 kan ha en fullt fungerande skärm och hårdvara men inte längre stödja centrala appar, eftersom de uppdaterade apparna inte är kompatibla med tv:ns operativsystem.

Samma problem kan uppstå när tillverkaren uppdaterar sin egen styrapp eller de bakomliggande digitala systemen men slutar stödja äldre produkter. Det kan exempelvis drabba högtalare, ljudsystem, robotdammsugare och annan hemelektronik som är beroende av en app för att kunna användas fullt ut.

En robotdammsugare kan fortfarande gå att starta med en fysisk knapp, samtidigt som kartor, schemaläggning och möjligheten att välja vilka rum som ska städas försvinner. Det kan ske trots att mobilen är uppdaterad och appen fortfarande finns kvar. Problemet är då att appen eller tillverkarens bakomliggande system inte längre kan kommunicera med den äldre produktens programvara. Produkten är inte trasig. Det är kompatibiliteten som har upphört.

Konsumenten får i dag sällan veta hur länge produktens digitala funktioner kommer att stödjas. Den som köper en smart-tv kan se vilka appar som finns tillgängliga vid köpet, men inte hur länge dessa kan förväntas fungera. Den som köper en robotdammsugare får inte heller alltid veta hur länge appen och tillverkarens system kommer att stödja just den modellen.

Tillverkaren kan inte garantera att en viss extern app finns kvar för alltid. Däremot bör tillverkaren under en tydligt angiven tid ansvara för att underhålla produktens operativsystem, låta den egna styrappen stödja produkten och upprätthålla de digitala system som krävs för dess centrala funktioner.

Konsumenten bör därför vid köpet få information om den garanterade stödperioden. Regeringen bör också verka inom EU för tydligare krav på långsiktig kompatibilitet för produkter vars fysiska livslängd är betydligt längre än det digitala stödet.

En fullt fungerande produkt ska inte bli oanvändbar bara för att mjukvaran och de digitala systemen har gått vidare.

Leila Ali Elmi (MP) *Emma Nohrén (MP)*